

‘Archieven zijn niet alleen voor het verleden, maar ook voor de toekomst’

Interview met Gert Plas, coördinator van Poparchief Groningen

Afgelopen jaar bestond het Poparchief Groningen tien jaar, reden om de collectie die het inmiddels opgebouwd heeft onder de aandacht te brengen in een kloek boek: *We want more! Popcultuur in Groningen* (Heide 2016). ‘In 2006 besluiten RHC Groninger Archieven en het Gronings AudioVisueel Archief (GAVA) tot de oprichting van Poparchief Groningen. (...) In Groningen wordt sindsdien professioneel omgegaan met posters, foto’s, flyers, elpees, cassettebandjes, cd’s en film- en videomateriaal. Daarnaast fungeert de website van Poparchief Groningen als verzamelplaats voor feiten, kennis en verhalen’, zo is te lezen in de inleiding (Heide 2016, 6).

‘Het begint in 1983, als Koen van Krimpen zijn *Dossier Popmuziek Groningen ’60-’70* publiceert’, licht Gert Plas, coördinator van het poparchief, toe. Daarna volgen delen over de jaren 1970-1985 en 1985-1999, die in 2003 worden gebundeld. De website waar Van Krimpen alle informatie over de bands invoert, vormt de basis voor die van het Poparchief Groningen. Popburo Groningen leverde een papieren archief van bands en hun administratie, wat een goed inzicht gaf in hoe die werkten. Van opvolger Groverpop

kwam een archief met cassettes en cd-demo’s. ‘Het poparchief begint in 2006 als een project en wordt in 2016 een vast onderdeel van de Groninger Archieven en het GAVA’, vertelt Plas. Hij is er vanaf het begin bij betrokken, sinds 2010 als coördinator. Twee dagen per week werkt hij voor het archief, de andere drie voor het GAVA. Er is nog een vaste kracht die drie dagen voor het poparchief werkt. Ze worden ondersteund door vijftien vrijwilligers.

Al voor het bestaan van het poparchief kwam er materiaal binnen, zoals affiches van optredens en video-opnames van concerten. ‘Die werden toen nog verdeeld tussen de Groninger Archieven en het GAVA, naar gelang de materiaalsoort’, aldus Plas. ‘Het is een groot voordeel dat we daar onderdeel van zijn. We kunnen van alle faciliteiten gebruikmaken. Zo worden de fysieke materialen in een volgens archiefnormen klimatologisch verantwoorde omgeving bewaard. Ook de apparatuur om opnames te digitaliseren is aanwezig.’

Crowdsourcing

De website is het belangrijkste van het poparchief. Daar is alle informatie te vinden over bands en personen die actief waren en zijn in het Groninger popleven. Het publiek draagt daaraan bij via crowdsourcing. Op elke pagina van de website is het mogelijk een reactie achter te laten.

Een groot probleem bij het verzamelen van de materialen is dat popcultuur deels een wegwerpcultuur is. ‘Je hangt een affiche op voor het concert plaatsvindt en daarna verdwijnt het weer. Vaak bewaren particulieren ze wel. Een ander moeilijkheid is de houdbaarheid van het materiaal. Demo-opnames uit de jaren tachtig zijn vooral op cassettes opgenomen. De kwaliteit daarvan →

Een groot probleem bij het verzamelen van de materialen is dat popcultuur deels een wegwerpcultuur is

C. Bekink, H. Alberda: affiche concert van Ramones en Talking Heads in Huize Maas, Groningen, 8 mei 1977. Collectie Poparchief Groningen

Punk-Rock
 * **Koncert** *

RAMONES-Talking Heads

ORGANISATIE: ANIMOES   PROP. TEL: 050-713348

Zondag 8 mei *

HUIZE MAAS
vismarkt-groningen

entree f 7,50   aanvang 8 uur

voor verkoop: Hemmes, Steen 113r, Elize Oosterstr, Carvel Nw, Ebbinge str.

Niek Schutter: affiche concert Beck in Vera, Groningen, 20 november 1994. Collectie Poparchief Groningen

neemt in de loop der jaren af, dus het is zaak om ze zo snel mogelijk te digitaliseren.' Opvallend is dat juist die jaren het best gedocumenteerd zijn, in tegenstelling tot die van het begin van het internet. 'Informatie uit die tijd is nauwelijks meer terug te vinden omdat de sites uit de lucht zijn of onleesbaar zijn geworden. Bovendien zijn gebrande cd's door bitrot of obsoleete bestandsformaten niet meer afleesbaar. Dat is nog een groter probleem dan de cassettes.'

Niet alles

Zoals gezegd is een groot deel van de collectie afkomstig van particulieren. Het boek heeft zowel tijdens het maken als daarna zijn vruchten afgeworpen. 'Voor het beeld in het boek waren we op zoek naar een poster van een festival', vertelt Plas. 'Een oproep op Facebook leverde de nodige reacties op, waaronder van iemand die

jaren bij een poppodium in Stadskanaal gewerkt had. Hij had onder meer een T-shirt van het festival en foto's en affiches van het podium.' Ook na verschijning van het boek kreeg het poparchief materiaal toegestuurd. De titel *We want*

more! sorteerde wat dat betreft direct effect. 'Soms willen mensen het terug hebben. Dan digitaliseren we het en slaan dat op, maar liever hebben we ook de fysieke objecten. Wij kunnen garanderen dat ze onder betere omstandigheden bewaard worden dan thuis op zolder.'

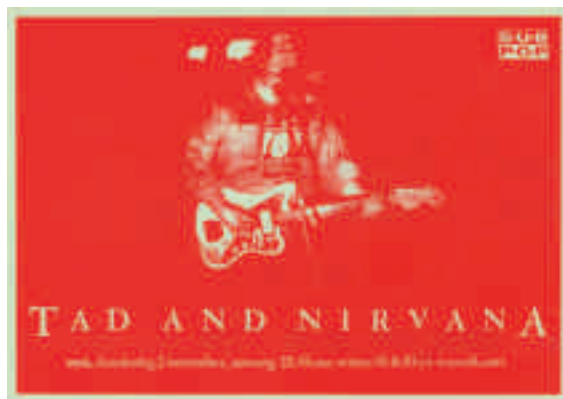
Plas schat dat zo'n 30 tot 50 procent van wat er aan geluidsdragers in de provincie in omloop was, inmiddels in het poparchief is opgenomen. 'Dan zit ik wel aan de hoge kant', relateert hij.

'We kunnen natuurlijk niet alles verzamelen, dus is er een ondergrens ingesteld. Om in het archief te worden opgenomen moet een band of artiest een opname gemaakt hebben of op een affiche vermeld staan.' Beargumenteren waarom je iets weg doet, is wel de moeilijkste taak van de archivaris, meent Plas. 'Het is bijvoorbeeld niet nodig alle administraties van alle bands te bewaren. Als je er enkele uit een bepaalde periode hebt dan zijn die representatief voor hoe het toen ging. De discografie is een ander verhaal. Het is belangrijk om die compleet te hebben, zodat je kunt laten zien wat er in stad en provincie gebeurde.' Datzelfde geldt voor de affiches.

In de toekomst zou Plas er graag nog wat jongere vrijwilligers bij hebben. 'Die zijn toch weer beter thuis in hedendaagse genres en wat daar speelt. Zo kun je het huidige tijdsgewricht op tijd binnenhalen. Archieven zijn niet alleen voor het verleden, maar ook voor de toekomst.' •

Literatuur

Heide, P. van der (2016) *We want more! Popcultuur in Groningen*. Groningen: Uitgeverij kleine Uil.

Jan Eleveld: affiche concert Tad en Nirvana in Vera, Groningen, 2 november 1989. Collectie Poparchief Groningen

Paul van de Werf: affiche concert The White Stripes in Vera, Groningen, 23 november 2001. Collectie Poparchief Groningen

Benne Holwerda: affiche festival Noorderslag in De Oosterpoort, Groningen, 3 januari 1987. Collectie Poparchief Groningen